
Verdeelsleutel externe veiligheid

---

concept rapportage

Rien Bruins

20808

18 mei 2020

---

1 Inleiding

aanleiding

In 2018 heeft Cebeon in opdracht van de provincie Zuid-Holland, als landelijk coördinator Impuls Omgevingsveiligheid, onderzoek verricht naar de uitgaven van externe veiligheid (EV) bij gemeenten, provincies, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. De uitkomsten van dit onderzoek bieden aanknopingspunten voor een objectieve verdeling van de middelen voor externe veiligheid.

doel onderzoek

Het onderhavige onderzoek heeft als doel het ontwikkelen van een verdeelsleutel voor een verdeling van middelen voor gemeentelijke taken inzake externe veiligheid, gebaseerd op risicobronnen in combinatie met structuurkenmerken vergelijkbaar met de verdeling in het gemeentefonds. Daarbij dient de verdeling afgestemd te worden op het relevante deel¹ van de uitgavenpatronen voor lokaal EV-beleid in 2016, zoals die in beeld zijn gebracht in het eerdere onderzoek uit 2018. Het betreffende takenpakket sluit aan bij de Impuls omgevingsveiligheid (IOV), cluster c.q. deelprogramma 4.

begeleiding onderzoek

Voor het onderzoek is een begeleidingscommissie ingesteld, met daarin vertegenwoordigers van de provincie Zuid-Holland, de VNG, het IPO en het ministerie van Infrastructuur en milieu.

inhoud rapportage

In voorliggende rapportage wordt verslag gedaan van de werkzaamheden die hebben geleid tot een verdeelsleutel voor de middelen ten behoeve van lokaal EV-beleid. Achtereenvolgens komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- hoofdstuk 2: ontwikkeling verdeelsleutel;
- hoofdstuk 3: uitkomsten verdeelsleutel;
- hoofdstuk 4: vervolg.

---

¹ Het gaat om de uitgaven voor vergunningverlening en RO-advisering door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's.

2 Ontwikkeling verdeelsleutel

objectivering uitgaven EV-taken in verdeelsleutel

Uit eerder onderzoek² is gebleken dat de kosten van EV-taken kunnen worden geobjectiveerd, doordat er sprake is van een relatie tussen deze kosten en (objectieve) structuurkenmerken van geografische gebieden zoals inwonertal, bebouwingsdichtheid en aanwezigheid van bronnen van gevaarlijke stoffen (inrichtingen, transportroutes en buisleidingen). Deze objectieve kenmerken bieden daarmee een goede basis voor een sleutel om de middelen voor EV-taken te verdelen.

gevolgde werkwijze

De werking van de verdeelsleutel is afgestemd op de eerder bij uitvoerende diensten geïnventariseerde uitgaven aan EV-taken in 2016.³ Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar VTH-taken en RO-taken. Tijdens het onderzoek is afgesproken deze uitgavenpatronen globaal te toetsen bij provincies, waarbij met een is geïnventariseerd hoe de uitgaven zich in de periode 2016-2019 globaal hebben ontwikkeld volgens inschatting van de provincies.⁴

Aangezien het gaat om een gemeentelijke verdeelsleutel, zijn alle basisgegevens voor de verdeelsleutel verzameld op gemeentelijk niveau. Deze verdeelsleutel is vervolgens afgestemd op de feitelijke uitgavenpatronen per provincie.⁵ De uitkomsten van de verdeelsleutel zijn vervolgens globaal getoetst op actuele inventarisatie bij provincies van uitgaven aan EV-taken in de periode 2016-2019.

gebruikte basisgegevens

Ten behoeve van de ontwikkeling van de verdeelsleutel is gebruik gemaakt van basisgegevens omtrent regionale structuurkenmerken en financiële gegevens.

Het gaat om de volgende structuurkenmerken:

- actuele gegevens over de aanwezigheid van risicobronnen per gemeente:⁶
  - het aantal inrichtingen gevaarlijke stoffen, op basis van het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS). Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar typen inrichtingen (BRZO, BEVI categoriaal, BEVI niet-categoriaal) en ligging (binnen of buiten de bebouwde kom)⁷;
  - de invloedgebieden⁸ van transportroutes voor gevaarlijke stoffen, op basis van de Signaleringskaart externe veiligheid. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar modaliteiten (buisleidingen, spoor, wegen en water) en ligging (binnen of buiten de bebouwde kom);
- inwonertallen en omgevingsadressendichtheid⁹ per gemeente (bron: CBS). Deze structuurkenmerken worden o.a. gebruikt als verdeelmaatstaven in het gemeentefonds;

² Cebeon, *Kengetallen externe veiligheid, objectivering kosten lokale EV-taken*, 18 oktober 2018.

³ Destijds zijn ook aanvullende uitgaven aan EV-taken door bevoegd gezagen geïnventariseerd bij een aantal gemeenten en provincies. Door de beperkte respons biedt deze informatie onvoldoende houvast bij het ontwikkelen van een verdeelsleutel op gemeentelijkniveau.

⁴ Van 11 provincies is respons ontvangen. Voor de andere provincie is aangenomen dat de actuele inzichten ongewijzigd zijn ten opzichte van de eerdere opgave voor 2016.

⁵ Aangezien de regionale indeling van omgevingsdiensten en veiligheidsregio's niet gelijk is, is dit het laagste aggregatieniveau waarop uitgaven aan EV-taken beschikbaar zijn.

⁶ De informatie is aangereikt door de specialist externe veiligheid en geo-informatie van Omgevingsdienst Rivierenland.

⁷ De afbakening van de bebouwde kom sluit aan bij de werkwijze in het gemeentefonds. Daarbij wordt de bebouwde kom van gemeenten afgebakend op basis van rastervierkanten van 500x500 meter waarin 25 of meer adressen zijn gelegen.

⁸ Op basis van gegevens uit het basisnet (routes weg, spoor en water) zijn gebieden binnen 200 meter afstand van de betreffende transportroute gedefinieerd als invloedgebied. De invloedgebieden van buisleidingen zijn indicatief bepaald op basis van 1% letaafstanden en effectzones met een maximumafstand van 1500 meter voor enkele chloorleidingen.

⁹ Dit is een door het CBS ontwikkelde dichtheidsmaat, waarbij het aantal adressen binnen een cirkel met straal van één kilometer rond een adres wordt gedeeld door de oppervlakte van deze cirkel.

- informatie omtrent de geografische indeling van gemeenten naar regio's (provincies, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's);

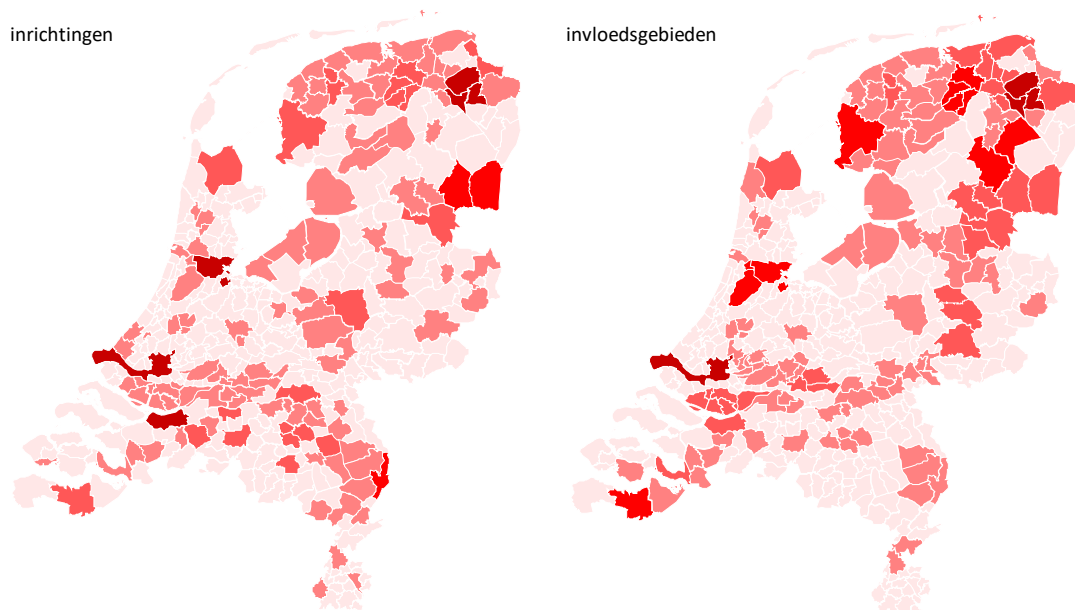
Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende financiële informatie:

- uitgaven en inkomsten in het kader van lokaal beleid externe veiligheid in 2016 op basis van een inventarisatie bij alle omgevingsdiensten en veiligheidsregio's, inclusief aanvullende uitgaven door bevoegd gezagen op basis van een steekproef van gemeenten en provincies;¹⁰
- een actuele inventarisatie bij provincies van de totale uitgaven aan lokaal EV-beleid door uitvoerende diensten en bevoegd gezagen per provincie in de periode 2016-2019;
- de beschikbare middelen in het kader van het IOV voor de jaren 2016-2019.

geografische spreiding risicobronnen

Een belangrijke factor die van invloed is op de lokale kosten voor EV-beleid is de aanwezigheid van risicobronnen: inrichtingen en transport van gevaarlijke stoffen. Met name de combinatie van deze bronnen met de aanwezigheid van mensen, is bepalend voor de kosten van lokaal EV-beleid.

Deze bronnen zijn verschillend over het land gespreid. In onderstaande kaartjes wordt dit geïllustreerd.

In het linker kaartje is de spreiding van inrichtingen (BRZO, (niet) categoriaal) voor gevaarlijke stoffen over gemeenten te zien. Hoe donkerder de kleur hoe meer inrichtingen in de betreffende gemeente gevestigd zijn. Daarbij is duidelijk de aanwezigheid van grote industriële complexen te zien (havengebieden Rotterdam en Amsterdam, Moerdijk, Dow Chemical Terneuzen, Chemelot Sittard-Geleen, Eemsdelta).

In het rechter kaartje is de spreiding van invloedsgebieden (transportroutes en buisleidingen) voor gevaarlijke stoffen over gemeenten te zien. Hoe donkerder de kleur hoe groter de invloedsgebieden zijn. Daarbij zijn duidelijk de grote transportroutes (Betuwelijn) en buisleidingen in verband met aardgaswinning te zien.

¹⁰ Zie: Cebeon, *Kengetallen externe veiligheid, objectivering kosten lokale EV-taken*, 18 oktober 2018.

inwoners en risicobronnen per provincie

Naast inwoners spelen risicobronnen een belangrijke rol in de verdeelsleutel. In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de relatieve verdeling van inwoners, inrichtingen en invloedsgebieden over provincies.

Tabel 2.1: Relatieve verdeling per provincie: inwoners, inrichtingen en invloedsgebieden, totaal en binnen de bebouwde kom.

	(1) <i>inwoners</i>	(2) <i>totaal inrichtingen</i>	(3) <i>inrichtingen in kom</i>	(4) <i>totaal invloeds gebieden</i>	(5) <i>invloeds gebieden in kom</i>
Groningen	3%	6%	4%	8%	5%
Friesland	4%	6%	5%	6%	4%
Drenthe	3%	5%	4%	8%	4%
Overijssel	7%	7%	9%	9%	7%
Gelderland	12%	12%	14%	15%	14%
Utrecht	8%	5%	7%	5%	7%
Noord-Holland	17%	9%	10%	8%	11%
Zuid-Holland	21%	16%	14%	13%	20%
Zeeland	2%	4%	3%	5%	2%
Noord-Brabant	15%	21%	20%	14%	15%
Limburg	6%	9%	8%	8%	10%
Flevoland	2%	2%	3%	2%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Bij de bovenstaande tabel wordt opgemerkt dat de inrichtingen (kolom 2) duidelijk anders over provincies verdeeld zijn dan de invloedsgebieden (kolom 4). Wanneer onderscheid wordt gemaakt naar de ligging, is te zien dat met name in de dichtbevolkte provincies een relatief groter deel van de risicobronnen binnen de bebouwde kom ligt.

3 Uitkomsten verdeelsleutel

ingrediënten sleutel

De gemeentelijke verdeelsleutel voor uitgaven lokaal EV-beleid bevat de volgende structuurkenmerken:

- het aantal inwoners per gemeente;
- het aantal inrichtingen gevaarlijke stoffen per gemeente;
- de oppervlakte van invloedsgebieden transport gevaarlijke stoffen per gemeente.

In verband met verschillende invloed op de caseload voor EV-taken is een globale weging aangebracht naar type bron, voor zover deze in de beschikbare basisgegevens te onderscheiden zijn. Zo zijn BRZO-inrichtingen bijna twee maal zwaarder gewogen dan overige inrichtingen en is de weging van transportroutes bijna de helft zwaarder dan van buisleidingen.

Binnen de verdeelsleutel is – in afstemming op de uitgavenpatronen – een onderscheid gemaakt naar VTH-taken en RO-taken.

In de onderstaande tabel wordt het aandeel van de verschillende structuurkenmerken in de verdeelsleutel gepresenteerd, waarbij een onderscheid wordt gemaakt naar VTH-taken en RO-taken.

Tabel 3.1: Ingrediënten verdeelsleutel externe veiligheid per provincie: aandelen verdeelmaatstaven in totaal.

<i>verdeelmaatstaf</i>	(1) <i>VTH</i>	(2) <i>RO</i>	(3) <i>Totaal EV</i>
<i>Inwoners</i>	28%	11%	18%
<i>inrichtingen gevaarlijke stoffen</i>	72%	18%	39%
<i>invloedsgebieden gevaarlijke stoffen</i>		71%	43%
<i>Totaal verdeling</i>	100%	100%	100%

toelichting tabel 3.1

In de bovenstaande tabel is het volgende te zien:

- VTH-taken (kolom 1): bij het VTH-deel van de verdeelsleutel speelt de aanwezigheid van inrichtingen – naast inwoners – een belangrijke rol. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt naar ligging van de inrichtingen (binnen c.q. buiten de bebouwde kom). Wel wordt de aanwezigheid van inrichtingen gewogen met de gemiddelde bebouwingsdichtheid van gemeenten, aangezien inrichtingen in dichtbebouwd gebied doorgaans meer VTH-kosten met zich meebrengen. De aanwezigheid van invloedsgebieden heeft weinig toegevoegde waarde voor uitvoering van de VTH taken en daarmee ook niet voor de verdeling van middelen voor VTH-taken;
- RO-taken (kolom 2): bij het RO-deel van de verdeelsleutel speelt de aanwezigheid van invloedsgebieden (gewogen met bebouwingsdichtheid) een belangrijke rol, in combinatie met inwoners en inrichtingen. Bij de risicobronnen is tevens rekening gehouden met de ligging, waarbij risicobronnen binnen de bebouwde kom een groter gewicht in de verdeelsleutel hebben.

uitkomsten verdeelsleutel

In de onderstaande tabel worden de uitkomsten gepresenteerd van de gemeentelijke verdeelsleutel voor EV-taken. Alle gegevens worden weergegeven per provincie als aandeel in het totaal. Dit ook het niveau waarop de huidige IOV-sleutel wordt toegepast. De nieuwe verdeelsleutel voor EV-taken werkt op gemeenteniveau.

De tabel bevat de volgende gegevens:

- kolom 1: eerder geïnventariseerde feitelijke uitgaven als basis voor verdeelsleutel;
- kolom 2: de uitkomsten van de gemeentelijke verdeelsleutel voor EV-taken;
- ter referentie voor uitkomsten zijn verschillende verdelingen opgenomen:
  - de huidige IOV-verdeling deelprogramma 4 (kolom 3);
  - een globale schatting van de provincies inzake de totale uitgaven aan EV-taken in 2016 (kolom 4) en 2019 (kolom 5).

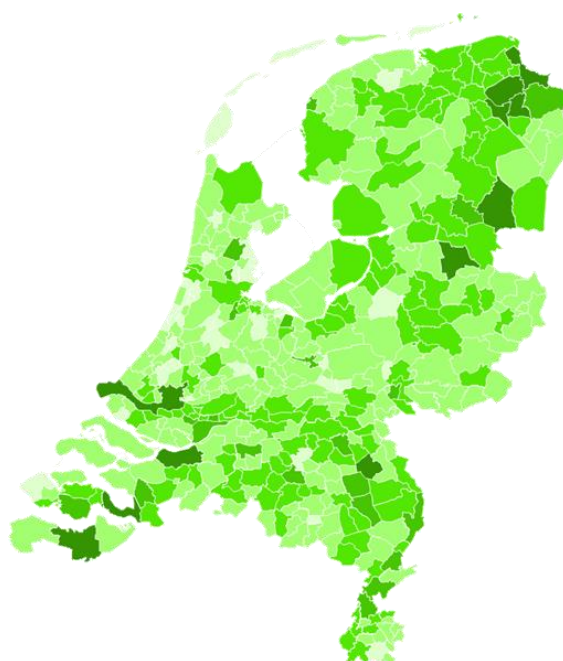
Tabel 3.2: Uitkomsten gemeentelijke verdeelsleutel externe veiligheid: aandelen per provincie.

	(1) feitelijke uitgaven	(2) nieuwe EV-sleutel	Referenties		
			(3) huidige sleutel IOV4	(4) raming 2016	(5) raming 2019
Groningen	4%	4,8%	4,5%	7%	5%
Friesland	4%	4,1%	3,9%	4%	3%
Drenthe	3%	3,6%	2,5%	2%	2%
Overijssel	7%	6,5%	6,3%	4%	5%
Gelderland	11%	11,1%	11,6%	10%	13%
Utrecht	8%	6,1%	4,8%	4%	5%
Noord-Holland	14%	14,2%	11,3%	11%	12%
Zuid-Holland	21%	21,9%	24,8%	24%	22%
Zeeland	4%	2,5%	4,5%	4%	5%
Noord-Brabant	14%	15,8%	16,9%	23%	20%
Limburg	7%	7,6%	7,4%	6%	7%
Flevoland	4%	1,9%	1,7%	1%	1%
Totaal	100%	100,0%	100,0%	100%	100%

toelichting tabel 3.2

Bij de bovenstaande tabel wordt opgemerkt dat de verdeelsleutel (kolom 2) in hoofdlijnen goed aansluit bij de feitelijke uitgavenpatronen in kolom 1. Bij een aantal provincies zijn kleine verschillen te zien tussen de uitkomst van de verdeelsleutel en de feitelijke uitgaven.

In onderstaand kaartje uitkomsten EV-sleutel per gemeente. Hoe donkerder de kleur hoe hoger de uitkomsten van de verdeelsleutel in euro's per inwoner.

De gemiddelde uitkomst van de EV-sleutel bedraagt 221 euro per 1.000 inwoners.¹¹ Voor individuele gemeenten loopt de uitkomst van de EV-sleutel in euro's per 1.000 inwoners uiteen van minder dan 100 (o.a. Waddengemeenten) tot 400 à 500 (Terneuzen, Rotterdam, Reimerswaal, Midden-Groningen) en in enkele gevallen meer dan 600 (Moerdijk, Delfzijl). In de bijlage is een compleet overzicht opgenomen van de uitkomsten van de EV-sleutel per gemeente.

In verdeling budget EV komt duidelijke relatie met aanwezigheid risicobronnen naar voren, al dan niet in combinatie met een hoge bebouwingsdichtheid. Opgemerkt wordt dat relatief dunbebouwde gemeenten in Zeeland en het noordoosten van het land door de aanwezigheid van risicobronnen relatief hoge bedragen *per 1.000 inwoners* uit de verdeelsleutel ontvangen.

¹¹ Uitgaande van een totaal budget van 4,5 miljoen euro, waarvan 85% voor gemeenten bestemd is en 15% voor provincies.

dynamische werking verdeelsleutel

Met de verdeelsleutel wordt een relatie gelegd tussen structuurkenmerken van gemeenten en uitgaven aan EV-taken. In principe zou de verdeelsleutel daarmee ook de relatieve ontwikkeling van de kosten aan EV-taken in de tijd moeten kunnen volgen. Wanneer bijvoorbeeld het aantal inrichtingen en de bebouwendichtheid in een bepaalde gemeente toeneemt, zou dit leiden tot een groter aandeel van deze gemeente in de verdeling.

Vanwege het ontbreken van voldoende cijfermateriaal kon deze dynamische werking echter niet worden getoetst. Aanbevolen wordt om dit aspect goed te monitoren indien de verdeelsleutel wordt ingevoerd.

---

4 Vervolg

nader toelichting verdeelsleutel EV-taken

Indien gewenst kan de ontwikkelde verdeelsleutel nader worden toegelicht bij belanghebbenden. In dit verband kan ook aandacht worden besteed aan mogelijkheden om de verdeelsleutel onder te brengen in het gemeentefonds.

andere toepassingsmogelijkheden verdeelsleutel

Daarnaast kan worden toegelicht hoe de verdeelsleutel kan worden gebruikt voor andere doeleinden, zoals bijvoorbeeld benchmarking.

De geobjectiverde kostenverdeling biedt goede aanknopingspunten om de uitgaven en prestaties van regio's en individuele organisaties (gemeenten, provincies, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's) op zinvolle wijze spiegelen (*benchmarken*) aan externe referenties.

Dergelijke vergelijkingen kunnen inzicht bieden in de huidige situatie ('hoe doe ik het' als organisatie?) en houvast geven bij heroverweging van eerder gemaakte keuzes en/of nieuwe keuzes voor de toekomst.

A Bijlage: uitkomsten EV-sleutel per gemeente

gemeente	EV-sleutel in euro's per 1.000 inwoners	EV-sleutel afgerond op 1.000 euro's
Aa en Hunze	315	8
Aalsmeer	105	3
Aalten	190	5
Achtkarspelen	242	7
Alblasserdam	250	5
Albrandswaard	254	6
Alkmaar	175	19
Almelo	232	17
Almere	129	26
Alphen aan den Rijn	199	22
Alphen-Chaam	287	3
Altena	166	9
Ameland	123	1
Amersfoort	199	30
Amstelveen	159	14
Amsterdam	271	227
Apeldoorn	186	30
Appingedam	287	3
Arnhem	186	30
Assen	241	16
Asten	271	5
Baarle-Nassau	156	1
Baarn	277	7
Barendrecht	304	14
Barneveld	207	12
Beek	172	3
Beekdaelen	236	8
Beemster	315	3
Beesel	282	4
Berg en Dal	148	5
Bergeijk	179	4
Bergen L	240	4
Bergen NH	205	6
Bergen op Zoom	390	26
Berkelland	158	7
Bernheze	250	8
Best	267	8
Beuningen	291	7
Beverwijk	318	13
Bladel	202	5
Blaricum	40	0

Bloemendaal	40	1
Bodegraven-Reeuwijk	285	10
Boekel	117	1
Borger-Odoorn	150	4
Borne	187	4
Borsele	327	8
Boxmeer	179	5
Boxtel	349	10
Breda	200	36
Brielle	187	3
Bronckhorst	216	8
Brummen	198	4
Brunssum	121	3
Bunnik	199	3
Bunschoten	190	4
Buren	131	3
Capelle aan den IJssel	140	9
Castricum	121	4
Coevorden	467	18
Cranendonck	207	4
Cuijk	290	8
Culemborg	120	3
Dalfsen	176	5
Dantumadiel	87	2
De Bilt	208	9
De Fryske Marren	185	9
De Ronde Venen	178	8
De Wolden	283	7
Delft	124	13
Delfzijl	624	18
Den Helder	141	8
Deurne	309	11
Deventer	282	27
Diemen	314	9
Dinkelland	194	5
Doesburg	130	1
Doetinchem	138	8
Dongen	162	4
Dordrecht	356	41
Drechterland	115	2
Drimmelen	118	3
Dronten	274	11
Druten	174	3
Duiven	343	9
Echt-Susteren	362	11
Edam-Volendam	102	4
Ede	163	19
Eemnes	384	4

Eersel	191	4
Eijsden-Margraten	261	7
Eindhoven	164	37
Elburg	238	5
Emmen	223	25
Enkhuizen	131	3
Enschede	179	28
Epe	107	3
Ermelo	268	7
Etten-Leur	281	13
Geertruidenberg	288	7
Geldrop-Mierlo	184	7
Gemert-Bakel	341	12
Gennep	143	3
Gilze en Rijen	238	7
Goeree-Overflakkee	148	7
Goes	231	9
Goirle	187	4
Gooise Meren	196	11
Gorinchem	318	11
Gouda	139	10
Grave	141	2
Groningen	268	59
Gulpen-Wittem	98	1
Haaksbergen	167	4
Haaren	234	3
Haarlem	94	15
Haarlemmermeer	206	31
Halderberge	237	7
Hardenberg	273	17
Harderwijk	251	11
Hardinxveld-Giessendam	286	5
Harlingen	386	6
Hatterij	337	4
Heemskerk	212	8
Heemstede	71	2
Heerde	170	3
Heerenveen	324	16
Heerhugowaard	127	7
Heerlen	218	19
Heeze-Leende	178	3
Heiloo	165	4
Hellendoorn	170	6
Hellevoetsluis	82	3
Helmond	241	22
Hendrik-Ido-Ambacht	315	9
Hengelo	241	19
Het Hogeland	256	13

Heumen	255	4
Heusden	196	9
Hillegom	145	3
Hilvarenbeek	250	4
Hilversum	137	12
Hoeksche Waard	187	16
Hof van Twente	193	7
Hollands Kroon	284	14
Hoogeveen	384	21
Hoorn	93	7
Horst aan de Maas	229	10
Houten	181	9
Huizen	105	4
Hulst	171	5
IJsselstein	90	3
Kaag en Braassem	131	3
Kampen	237	13
Kapelle	345	4
Katwijk	137	9
Kerkrade	140	6
Koggenland	127	3
Krimpen aan den IJssel	106	3
Krimpenerwaard	176	9
Laarbeek	149	3
Landerd	316	6
Landgraaf	171	6
Landsmeer	95	1
Langedijk	86	2
Lansingerland	116	7
Laren	176	2
Leeuwarden	264	32
Leiden	96	12
Leiderdorp	172	5
Leidschendam-Voorburg	154	11
Lelystad	192	15
Leudal	202	8
Leusden	151	4
Lingewaard	172	8
Lisse	61	1
Lochem	299	10
Loon op Zand	181	5
Lopik	164	2
Loppersum	219	2
Losser	123	3
Maasdriel	182	5
Maasgouw	236	5
Maassluis	156	5
Maastricht	268	32

Medemblik	115	5
Meerssen	273	5
Meerijstad	211	18
Meppel	253	9
Middelburg	129	6
Midden Drenthe	337	11
Midden-Delfland	282	5
Midden-Groningen	559	35
Mill en Sint Hubert	261	3
Moerdijk	688	29
Molenlanden	281	12
Montferland	205	8
Montfoort	72	1
Mook en Middelaar	204	2
Neder-Betuwe	209	5
Nederweert	301	5
Nieuwegein	242	15
Nieuwkoop	79	2
Nijkerk	282	12
Nijmegen	198	34
Nissewaard	261	22
Noardeast-Fryslan	172	9
Noord-Beveland	152	1
Noordenveld	193	6
Noordoostpolder	238	12
Noordwijk	101	4
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	129	3
Nunspeet	222	6
Oegstgeest	170	4
Oirschot	225	4
Oisterwijk	238	6
Oldambt	407	16
Oldebroek	303	7
Oldenzaal	162	5
Olst-Wijhe	282	5
Ommen	502	9
Oost Gelre	225	7
Oosterhout	222	13
Ooststellingwerf	164	5
Oostzaan	386	4
Opmeer	203	2
Opsterland	206	6
Oss	296	27
Oude IJsselstreek	121	5
Ouder-Amstel	360	5
Oudewater	173	2
Overbetuwe	265	13
Papendrecht	280	9

Peel en Maas	206	9
Pekela	153	2
Pijnacker-Nootdorp	93	5
Purmerend	117	9
Putten	311	8
Raalte	248	9
Reimerswaal	481	11
Renkum	126	4
Renswoude	78	0
Reusel-De Mierden	99	1
Rheden	276	11
Rhenen	98	2
Ridderkerk	300	13
Rijssen-Holten	254	9
Rijswijk	210	11
Roerdalen	210	4
Roermond	337	20
Roosendaal	324	24
Rotterdam	471	311
Rozendaal	40	0
Rucphen	194	5
Schagen	177	8
Scherpenzeel	106	1
Schiedam	148	11
Schiermonnikoog	40	0
Schouwen-Duiveland	174	6
's-Gravenhage	118	61
's-Hertogenbosch	234	35
Simpelveld	191	2
Sint Anthonis	435	7
Sint-Michiëlsgestel	93	3
Sittard-Geleen	338	31
Sliedrecht	350	8
Sluis	150	4
Smallingerland	255	15
Soest	117	5
Someren	283	6
Son en Breugel	253	4
Stadskanaal	207	7
Staphorst	239	4
Stede Broec	123	3
Steenbergen	192	5
Steenwijkerland	165	7
Stein	299	7
Stichtse Vecht	222	14
Sudwest Fryslan	259	23
Terneuzen	427	25
Terschelling	41	0

Texel	79	1
Teylingen	157	6
Tholen	116	3
Tiel	296	13
Tilburg	225	48
Tubbergen	150	3
Twenterand	183	6
Tynaarlo	244	8
Tytsjerksteradiel	262	9
Uden	231	10
Uitgeest	40	1
Uithoorn	98	3
Urk	175	4
Utrecht	179	61
Utrechtse Heuvelrug	169	8
Vaals	124	1
Valkenburg aan de Geul	204	3
Valkenswaard	113	4
Veendam	331	9
Veenendaal	163	11
Veere	84	2
Veldhoven	160	7
Velsen	338	22
Venlo	393	40
Venray	252	11
Vijfheerenlanden	154	9
Vlaardingen	320	23
Vlieland	40	0
Vlissingen	263	13
Voerendaal	164	2
Voorschoten	107	3
Voorst	283	7
Vught	275	7
Waadhoeke	194	9
Waalre	90	2
Waalwijk	346	17
Waddinxveen	153	4
Wageningen	89	3
Wassenaar	230	6
Waterland	65	1
Weert	279	14
Weesp	296	6
West Betuwe	295	15
West Maas en Waal	229	4
Westerkwartier	252	16
Westerveld	138	3
Westervoort	137	2
Westerwolde	123	3

Westland	157	17
Weststellingwerf	260	7
Westvoorne	150	2
Wierden	236	6
Wijchen	265	10
Wijdmeren	56	1
Wijk bij Duurstede	128	3
Winterswijk	152	5
Woensdrecht	257	6
Woerden	195	10
Wormerland	112	2
Woudenberg	322	5
Zaanstad	160	24
Zaltbommel	306	9
Zandvoort	163	3
Zeewolde	138	3
Zeist	121	8
Zevenaar	244	10
Zoetermeer	111	14
Zoeterwoude	315	3
Zuidplas	307	13
Zundert	118	3
Zutphen	226	10
Zwartewaterland	121	3
Zwijndrecht	383	17
Zwolle	211	26